

Innst. S. A.

Innstilling fra utenriks- og konstitusjonskomiteen om godkjennelse av overenskomst mellom Norge og Island angående de norske fiskeri-interesser ved Island og angående innførsel av saltet islandsk sauekjøtt i Norge.

(St. prp. nr. 9 — 1933.)

Til Stortinget.

I 1924 blev mellem Norge og Island inngått den såkalte «Islandsoverenskomst» hvorefter der fra islansk side blev gitt en erklæring gående ut på følgende under forutsetning av at den norske toll på sauekjøtt blev nedsatt fra 25 til 15 øre pr. kg.:

1. Nuværende norske fiskeristasjoner på Island tillates fortsatt drift sålenge tollnedsettelsen vedvarer.
2. a. Der tilsies ensartet behandling med hensyn til skibsavgifter til statskassen i de forskjellige havner.
b. Der betales ikke klareringsavgift for opankring på territoriet uten forbindelse med land.
c. Der betales ikke full klarering når nødhavn søkes.
3. Det tillates å anvende sildebåtene under transport i havn.
4. I tilfelle av at anholdt skib ikke vedtar bøtepålegg men ønsker dom, kan skibet frigis mot depositum istedenfor å fastholdes inntil dom faller.

I sammenheng med disse spesielle innrømmelser blev det uttalt som forutsetning at man også i fremtiden vilde fortolke og praktisere den islandske fiskerilov meget velvillig overfor nordmennene.

Ved kgl. resolusjon av 20 juni 1924 blev tollen på saltet sauekjøtt i tønner nedsatt til 15 øre pr. kg.

I note av 11 februar 1932 har man fra norsk side meddelt den islandske regjering at overenskomsten mellom Norge og Island av 1924 således som den håndhevedes av de islandske myndigheter, måtte ansees for å være praktisk talt verdiløs for Norge, og at den norske Regjering derfor fant å

burde opsi overenskomsten med et varsel av tre måneder, således at man fra norsk side efter utløpet av dette tidsrum ikke lenger vilde føle sig bundet til å bibeholde den lave toll på islandsk sauekjøtt.

Den nevnte overenskomst er trådt ut av kraft den 11 mai 1932.

Tollen på saltet sauekjøtt i tønner blev derefter forhøiet fra kr. 0,15 til kr. 0,30 pr. kg.

Forskjellige forhandlinger blev innledet bl. a. ved konferanse mellem medlemmer av Norges regjering og Islands første-minister, som i juli ifjor opholdt sig i Norge, om ny overenskomst. Imens opsa også den islandske regjering følgende overenskomster mellom Norge og Island:

- I. Den i Stockholm den 2 november 1826 mellem Norge, Sverige og Danmark avsluttede handels- og skibsfartstraktat med tilhørende særskilt artikkel og de dertil hørende deklarasjoner, nemlig:
 - a. Den i Kjøbenhavn den 13 juni 1856 mellem Norge og Sverige og Danmark avsluttede deklarasjon angående handelssamkvemmet mellem Norge og Sverige på den ene side og Island og Færøerne på den annen side, samt om relâche forcée i Vestindien og
 - b. Den i Kjøbenhavn den 19 januar 1865 mellem Norge og Sverige og Danmark avsluttede deklarasjon om ophevelse av de i handelstraktaten av 2 november 1826 art. 2 inneholdte slutningsbestemmelser

samt

- II. Den i Stockholm den 16 april 1858 mellem Norge og Sverige og Danmark av-

sluttede deklarasjon angående adgang til deltagelse i kystfarten for begge staters skib på over 15 commercelæster.

Nevnte midlertidige forhandlinger gav som resultat, at ved kgl. resolusjon av 15 juli 1932 blev bestemt at der skulde innledes forhandlinger mellem Norge og Island om en ordning av handels- og sjøfartsforholdet mellem de to land.

Til fra norsk side å føre sådanne forhandlinger blev opnevnt:

1. Stortingsmann T. Anderssen-Rysst.
2. Handelsråd Sigurd H. Johannessen.

Som sekretær opnevnte Utenriksdepartementet landbrukssekretær Johan Askeland.

Fra islandsk side blev som forhandlere opnevnt altingsmann Olafur Thors og direktør Jon Arnason og som sekretær ministerialfullmektig Stefan Thorvardsson.

For våre forhandlere blev av Utenriksdepartementet utferdiget instruks.

Forhandlingene blev ført i Reykjavik i tiden 26 juli—11 august og i Oslo i tiden 30 august—16 september f. å.

Den 16 september blev de norske og de islandske forhandlere enige om et utkast til overenskomst etterat innholdet av utkastet var blitt godtatt i regjeringskonferanse den 15 september.

Ved kgl. resolusjon av 16 september blev de norske forhandlere bemyndiget til på Norges vegne å undertegne en overenskomst med Island overensstemmende med nevnte utkast.

Overenskomsten blev undertegnet den 17 september og er sålydende:

«Kap. I. De norske fiskeriinteresser ved Island.

Art. 1. Det tillates fortsatt drift av nuværende norske sildoljefabrikker på Island.

Art. 2. Ved siden av de islandske sildoljefabrikkers almindelige rett til leilighetsvis (innenfor rammen av fiskerilovens § 3) å opkjøpe fersk sild fra fremmede fiskefartøier tillates det de i art. 1 nevnte norske sildoljefabrikker å avslutte sesongkontrakter med det antall fremmede

fiskefartøier som de måtte ønske, om levering av fersk fabrikk-sild. Det sildkvantum som vedkommende norske fabrikk mottar på slike sesongkontrakter og ved leilighetsvis innkjøp fra fremmede fiskefartøier, skal dog tilsammen ikke overstige 60 pct. av fabrikkens råstofforbruk i sesongen.

Art. 3. Norske sildfiskefartøier tillates å tørre og efterse sine fiskeredskaper under opphold i Siglufjord og Akureyri. Under dette arbeide skal vedkommende fartøi være forankret eller fortøiet og føre nærmere fastsatt signalflagg.

Art. 4. Norske sildfiskefartøier tillates å ilandbringe og reparere sine fiskeredskaper i Siglufjord og Akureyri. Under dette arbeide skal vedkommende fartøi være forankret eller fortøiet og føre nærmere fastsatt signalflagg.

Art. 5. Norske fiskefartøier tillates å benytte sine fangstbåter til transport og vannfylling i Reykjavik, Isafjord, Skagastrand, Siglufjord, Krossanes, Akureyri, Raufarhavn, Seydisfjord, Eskefjord, Vestmannøyane og Havnafjord, vannfylling dog kun forsåvidt det ikke strider mot etablert monopol på vannforsyningen.

Art. 6. De norske fiskefartøier som ikke leverer sild til saltning på moderskib eller på annet fremmed fartøi tillates å selge iland til saltning i alt 500 tønner og 700 tønner pr. skib, henholdsvis for drivgarns- og snurpenotfartøier.

For de norske fiskefartøiers vedkommende som foruten å opfylle denne betingelse også har sesongkontrakt med sildoljefabrikk på Island forhøies det nevnte kvantum til henholdsvis 700 tønner og 1 200 tønner.

Såfremt denne adgang opheves eller vanskeliggjøres ved særlige lovbestemmelser eller andre forføininger fra myndighetenes side, skal den norske regjering uansett bestemmelsene i art. 18, når som helst kunne opsi denne overenskomst med 3 måneders varsel.

Art. 7. De norske fiskefartøier som ikke leverer sild til saltning på moderskib eller på annet fremmed fartøi, og som har sesongkontrakt med sildoljefabrikker på

Island, tillates å foreta omstuvning av egen last av fangst og utrustning under opphold i Siglufjord og Akureyri. Dette arbeide skal på forhånd anmeldes til vedkommende havnemyndigheter, og under arbeidet skal fartøiet være forankret eller fortøiet og føre nærmere fastsatt signalflagg.

Art. 8. Klareringsavgift og fyravgift avkreves norske fiskefartøier kun ved anløp fra utlandet.

Art. 9. Det regnes ikke som anløp av utlandet når et sildfiskefartøi har forbindelse med annet fartøi utenfor territorialgrensen såfremt vedkommende annet fartøi også har innklarert på Island i sesongen og ikke senere har hatt forbindelse med utlandet eller med fartøier som har hatt direkte eller indirekte forbindelse med utlandet etter innklarering på Island. Bevidnelse herom må foreligge fra det annet fartøis fører.

Art. 10. Ved opankring utenfor legale islandske havner skal norske fiskefartøier ikke avkreves avgifter, såfremt skibet ikke har forbindelse med land.

Art. 11. Norske fiskefartøier som søker nødhavn på Island avkreves kun de vanlige avgifter for toll- og sundhetseftersyn samt i tilfelle av virkelig benyttelse los- og havneavgifter o. lign.

Art. 12. Det skal ikke innledes rettslig forføining mot norske fiskefartøier, som kan bevise å være drevet inn på sjøterritoriet på grunn av strøm og/eller storm hvis det av alle omstendigheter med tydelighet fremgår at dette ikke er gjort ved grov uaktsomhet eller forsetlig i den hensikt å fange eller tilvirke fangst innenfor territorialgrensen og såfremt forholdet hurtigst mulig bringes i orden.

Art. 13. Hvis norsk fiskefartøi ikke vedtar boteforelegg men ønsker dom, skal fartøiet straks frigis mot depositum og ikke fastholdes inntil dom faller.

Kap. II. Innførsel av saltet islandsk sauekjøtt i Norge.

Art. 14. Tollen nedsettes straks til 15 øre pr. kg. i grunnsats med vanlige

tariffmessige tillegg ved fortolling i 1932—33 av inntil 13 000 tønner.

Art. 15. Snarest mulig fremsettes det forslag for Stortinget om nedsettelse av grunnsatsen til 10 øre pr. kg. og om bemyndigelse til å tilbakebetale til den islandske regjering forskjellen mellom på den ene side erlagt toll etter en grunnsats av 15 øre pr. kg. og på den annen side toll etter den nye grunnsats, begge med vanlige tariffmessige tillegg for et importkvantum på 13 000 tønner i 1932—33.

Art. 16. Den nye grunnsats av 10 øre pr. kg. gjøres fremtidig gjeldende ved fortolling av følgende mengder saltet islandsk sauekjøtt:

- a. I sesongåret 1933—34 for 11 500 tønner, hvorav intet i tiden 1 juli—15 oktober, 8 000 tønner i tiden 16 oktober—31 desember og resten i tiden 1 januar—30 juni.
- b. I sesongåret 1934—35 for 10 000 tønner, hvorav intet i tiden 1 juli—15 oktober, 7 000 tønner i tiden 16 oktober—31 desember og resten i tiden 1 januar—30 juni.
- c. I sesongåret 1935—36 for 8 500 tønner, hvorav intet i tiden 1 juli—15 oktober, 6 000 tønner i tiden 16 oktober—31 desember og resten i tiden 1 januar—30 juni.
- d. I sesongåret 1936—37 for 7 000 tønner, hvorav intet i tiden 1 juli—15 oktober, 5 000 tønner i tiden 16 oktober—31 desember og resten i tiden 1 januar—30 juni.
- e. I sesongåret 1937—38 og senere for 6 000 tønner, hvorav intet i tiden 1 juli—15 oktober, 5 000 tønner i tiden 16 oktober—31 desember og resten i tiden 1 januar—30 juni.

Kap. III. Ikrafttredeelse og opsigelse.

Art. 17. Nærværende overenskomst trer i kraft og den i art. 15 omhandlede tilbakebetaling av tolldifferansen finner sted, når Stortinget har fattet beslutning overensstemmende med foranstående art. 15,

når Altinget har fattet beslutning om eventuelle nødvendige endringer i fiskeriloven,

når traktatforholdet mellom de to land er ordnet enten ved tilbakekallelse av opsigelsen fra Islands side eller ved avsluttelse av en ny handels- og sjøfartstraktat bygget på de samme prinsipper som de någjeldende, opsagte konvensjoner og deklarasjoner,

og senest 15 april 1933.

Art. 18. Nærværende overenskomst kan opsies med 6 måneders varsel av hver

Innførsel fra Island verdi henholdsvis	kr. 4 866 000,00	og	kr. 4 626 000,00
Utførsel til do. » —»	» 6 175 000,00	og	» 5 909 000,00

Der må også tas i betraktning at en betydelig del av innførselen fra Island er råprodukter, hvis foredling skaffer ikke lite arbeide og fortjeneste. Likeså at ved handelsforbindelsen har ifølge statistikken norske skib optjent i 1929 kr. 4 715 000,00 og i 1930 kr. 4 778 000,00. Overenskomsten har dertil særlig betydning for vår fiskerbefolkning og — men på en annen måte — for våre kjøttprodusenter. Det gjelder å ta hensyn til disses forskjellige interesser.

Komiteen er av den enstemmige opfatning at overenskomsten må være antagelig. Før er nevnt hensynet til handelsbalansen; ved denne overenskomst er også våre fiskeriinteresser på flere og forskjellige måter tilgodesett; der henvises i så henseende til overenskomstens bestemmelser. Der er også tatt hensyn til at innførselen av islandsk sauekjøtt ikke i for stor utstrekning skal virke skadelig for den innenlandske kjøttproduksjon. Riktignok får Island særbeholdning ved lav toll på sauekjøtt, men man kan jo ikke vente at alle fordeler skal være på vår side. Også her må bemerkes at innførselen straks begrenses videre for hvert år.

Efter statistikken var innførselen i 5-året 1927—1931 gjennomsnittlig 17 220 tønner islandsk sauekjøtt, i 1919 var den endog oppe i 36 396 tønner, mens den ifølge overenskomsten skal begrenses: i 1933—34 til 11 500 tønner, i 1934—35 til

av de to stater, dog skal opsigelsen fra norsk side ikke finne sted slik at overenskomsten utløper i tiden 1 oktober til utgangen av februar eller fra Islands side slik at overenskomsten utløper i tiden 1 juni til 30 september.»

Komiteen finner det å være av stor betydning for vårt land å få en overenskomst med Island når våre interesser tilbørlig kan ivaretas. Efter en dokumentene vedlagt statistikk viser handelsbalansen f. eks. for 1929 og 1930:

10 000 tønner, i 1935—36 til 8 500 tønner, i 1936—37 til 7 000 tønner og i 1937—38 til 6 000 tønner. Dertil i alle år ingen innførsel i tiden 1 juli til 15 oktober.

Enkelte av komiteens medlemmer kunde ha ønsket at sauekjøttimporten ikke skulde begynne allerede 15 oktober og hadde gjerne sett den utsatt til utgangen av november. Likeledes hadde man håpet på en mindre kontingent enn den foreslåtte, men vil forøvrig ikke motsette sig den trufne overenskomst.

Komiteen finner under henvisning til foranstående overenskomsten å være tilfredsstillende. Idet komiteen går ut fra at opsigelsen fra Islands side av de tidligere traktater blir tatt tilbake, innstiller den til Stortinget å fatte følgende

vedtak:

Stortinget godkjenner en 17 september 1932 undertegnet overenskomst mellom Norge og Island angående de norske fiskeriinteresser ved Island og angående innførsel av saltet islandsk sauekjøtt til Norge.

Oslo i utenriks- og konstitusjonskomiteen, 14 februar 1933.

C. J. Hambro,
formann.

Martin Handberg,
ordfører.

T. Andersson-Rysst,
sekretær.